

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

KÖZLEMÉNYEK:	
Május 23-ig	19
Május 24-ig	5
Május 25-ig	20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszsám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A politikai nagyhét.

— apr. 26.

Ime elkövetkezik tehát a politikai nagyhét szomorú nagypéntekje: május elsején a diéső, pártatlanul hazafias ellenálló tábor belesodorja az országot a törvényen kívül való állapotba.

No de végre is cselekszik legalább valamit. Mert eddig, annyi elfecsérelt hónap után, ha joggal hivatkozhatott, csupán azért hivatkozhatott joggal arra, hogy a nemzetet igazán ő képviseli, mert ősi nyavalyája e boldogtalan nemzetnek az öblös száju szónoklás, erős tettek helyett a szép beszéd.

Hát hiszen most kedvére kibeszélhette magát minden honmentő elbusultja a multat s jövődöt megbűnhődött magyar népnek! Usztunk, fuldokoltunk a visszhangos beszédek áradatában.

Hanem most már megnémultak

a harangok és elkövetkezik a cselekvés ideje.

A cselekvés pedig a nemzet többségét képviselő kisebbség részéről annyiból áll, hogy május elsejétől kezdve a derék honatyák végre egyszer be is válthatják azt az ősi ígéretüket, hogy — nem kell adót fizetni.

Valóban úgy lesz, a mint kerületeinkben a nép előtt oly sokszor hangoztatták: nem kell adót fizetni!

De vajjon ennek a beváltott hitegetésnek nem fogja-e keservesen megfizetni az árát az egységes magyar nemzet?

Vajjon mit szólnának a győzelem mámorában lubickolók ahhoz, ha akadnának a magyarság ellenségei, a nemzetünket ádáz gonoszszággal, oroszva gyűlölők sorában oly merészek, a kik a parlamentarizmus hasonló letiprásával az ő példájukon okulva meggátolnák a képviselő-

lőházat minden nemzeti, alkotmányos törvényes, jogos és igazságos munkájában.

Teszem ha az oláh Albina ki lépne a közömbösség odujából és egy kis erőlködéssel legközelebb felküldene az országgyűlésre vagy husz oláh képviselőt, vad, elszánt, féktelenül ellenünk izzó oláhot azzal az utasítással, hogy tegyék lehetővé a parlament működését, akadályozzák meg az alkotmányos kormányzást mindaddig, a míg Bukaresttől Brassón, Kolozsváron, Aradon, Nagyváradon át egész Debrecenig nem tüzhetik ki az oláh nyelv, az oláh kisebbségi akarat, az oláh nemzetiségi erőszak diadalmas lobogóját!

De ne játszunk a tüzzel! A kik nem rettegtek a Göthe bűvész-inasának sorsától, a kik nem féltek felidézni a gonosz szellemeket, bizonyára tudják: miért cselekedtek! És még inkább tudják azt is.

A regény vége.

Ita s a Csokonai kör május 23-iki ülésén felolvasta: Szathmáry Zoltán.

Katonazene volt a ligetben s a tavasz kiesulta a szabadba a kisvárosi közönséget. Az utrahangolt gyepályák körül fel s alá hullámozott a sétálók tarka tömege.

Az asszonyok bemutatták magukon a tavasz újdonságait, a halavány sárga félcipőskéktől kezdve, fel a csupa csipke ernyőkig, mindent a legújabb divatlapok előírásai szerint.

A kisvárosi előkelőség délutánja volt, egyike ama hétköznapi napoknak melyek vörös betűkkel vannak beírva az előkelő bakfislányok naplójába, téli időben a zsurok, tavasszal pedig a katonas és cigányzenés délutánok révén.

Mert hiába! A vidéken, a kis városunkban még a szabad levegő élvezetéhez is bizonyos konventionális szabályzatok szükségeltetnek s előkelő hölgyek e szerint isszák egymás teáját szerdán vagy csütörtökön, e szerint a követelő

szokások szerint táncolnak télen s e szerint látogatják meg a tavasszal újjászületett erdőt, ligetet, nehogy a suhogó selyem ruhákhoz hozzáférközhessen valahogyan az egészséges cselédleányok karton víganója.

A nyüzsgő emberáradattól kissé távolabb, az egyik gyepályán két szőke gyermekleányt becézgetett egy szikár természetű nevelő.

Szemrehányószavakkal intette esend-re a két virgonc bábát. Szeretettreméltóságot akart önteni a szavaiba de bizony nem sok melegség volt a hangjában. Amit különben nem is lehet várni az olyan szegénytől, akit a sors arra kárhoztatott, hogy a más gyermekeire pazarolja női szívének szeretét s ne érje meg soha azt az időt, mikor a güyögő gyermekszáj az ő gyönyörűségére tanulja meg azt a legelső kis szócskát: *mama*.

A két kis leányka hajfűrtjei a hancurozásban kibomlottak, azokat szedte rendbe a nevelő, akiben az első pillanatban meglehetett ismerni a gouvernantok komikaszerepekre alkalmas prototípusát. Nagy, kockás tavaszi ruhája, a

férfias szabásu derékkal, a homlokról fel-fésült haj, a divatját multa újjnyi nagyságu emalrozott fülönfüggők, mind jellegzetes alkotó részei voltak a régi iskolát követő nevelőnek hagyományos viselkedésének s nem hiányzott a nő merészen ivelő orráról az aranyszegélyű orresipető sem.

A két kipirult arcu gyermek nem sokat adott a nevelő dorgáló szavaira, Valami korai pille tévedt a gondosan körülnyírott bokrok közé. A két bábé észrevette cikk-cikkos repülését s utánna vetette magát.

A hervadt arcu kisasszony utánok is kiáltott, de szavai elvesztek a lármás katonazene mellett. Bosszusan rántott egyet szögletes vállain s leült ildomos mozdulattal az egyik kerti-lócára s előszedte ridiküljéből a *Halvány grófné* c. regényt, hogy tovább folytassa a tizenhatodik fejezetet, melynek jegyében már határozott formában nyilatkozik meg a hősnő reménytelenül és boldogtalanul szerelmes szívében az öngyilkossági szándék.

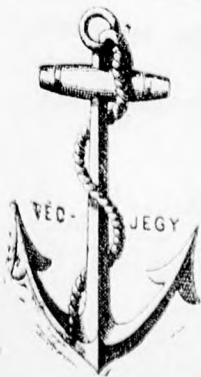
A fejezet végén pedig bánatosan

Ha Ön gyomorhajban és ebből eredő bágyadtságban, Ha Ön székrekedésben, aranyeres bántalmakban, köszvényben szenved, úgy kísérelje meg

Loser János 'Horgony' keserűvizét

Az eredmény felülmúlja majd várakozásait és Ön mint számtalan más, a HORGONY keserűviznek köszöni majd egészségének helyreállítását.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerüzletben.

hogy mit nyer ezzel az új állapottal a nemzet? Ők már kétség nélkül számbavették a magyarság kivívott győzelmének áldásos hadi sarcát. Ők már belelátanak a jövőbe, mikor a mag, melyet most elvetettek, kikél, felnő és megéri. Ők már tudják, hogy az alkotmányosság, az ezeréves magyar haza, a gazdag nemzet, a politikai függetlenségben és gazdasági jólétben bővelkedő boldog magyarság mennyi előnnyel, mily szerencsés vívmányokkal kerül ki ebből a tusából.

Mi tehát mostan álljunk félre és örvendezzünk a bölesek, a mély elméjűek, a nagyok, a cselekvésre elhivatottak diadalán!

Nagypéntekre jön a feltámadás és a diadalmas piros husvét. Hozsánna az ősi vérű, ősi lelkű apostoloknak, akik leverték a honárulókat. Tapsolj hazám, május elsejétől kezdve boldog Magyarország!

Mi lesz május elsején?

— A politikai színpalak mögül. —

Illetékes helyről való és teljesen megbízható értesülésen alapul az alábbi tudósítás:

Négy nap múlva törvényen kívül áll az ország. És most az utolsó órákban mindazok, akiknek számításait keresztülhuzni az a körülmény, hogy sem a kormány sem a többség nem ijednek meg az ex-lexből, hanem

főlemelt fővel és nyugodt lelkiismerettel készek abba belemenni, mindazok kétségbeesett erőlködésekkel igyekeznek a szabadelvűpártot megriasztani, és a párt erős egységét szétrobbantani.

Hihetetlen áskálódások szövik titkos szálaikat úgy a képviselőház folyosóin, mint esténként a pártkörök szögleteiben. És még hihetlenebb mesék kelnek szárnyra, hogy azokkal gyanút és bizalmatlanságot ébresszenek.

Az áskálódások célpontja elsősorban gróf Apponyi Albert, a kit minden oldalról vissza akarnak tartani attól, hogy a kormányt az ex-lexbe kövesse sőt, hogy a kormány védelmére föl is szálljon a felhatalmazási vitában.

Egyfelől rá akarják beszélni Apponyit, hogy ha meg is teszi ezt, ne tegye világos kikötések nélkül, melyek a Széll-kabinet rekonstrukciójára vonatkoznak.

Másfelől azt szügerálják Apponyinak, hogy Széllt csak addig tartják felülről, míg az ex-lexbe bele nem ment, s míg ebbe bele nem vitte magával Apponyit és a volt nemzeti pártot is. Mihelyt ez megtörtént, Széll rövid idő alatt visszalép és akkor már Apponyi és a volt nemzeti párt elől el lesz zárva az út, hogy az ex-lex alapján megalakított új kormány ellen fordulhasson.

Terjesztik azt is, hogy május 12-én a Duna ünnepély alkalmával, a mikor az udvarral együtt Budára várják Ferenc Ferdinánd trónörökösét is, nagyon fontos és az ország jövőjére nézve döntő tanácskozások lesznek egy konzervatív

párt és egy konzervatív kormány alakítására.

Másfelől mint biztos dolgot állítják, hogyha Apponyi meginnogna és nem követné Széllt az ex-lexbe, hanem hűvel együtt kikerül mintegy 40-re tesznek kivonulna a szabadelvű pártból, akkor ugyanazon az ajtón, a melyen Apponyiék kivonulnának már másnap bevonulna a szabadelvű pártba báró Bánffy Dezső, a ki mióta a miniszterelnökségtől visszalépett, egyetlen egyszer sem jelent meg a szabadelvű körben, hol azonban tényleg számos híve és barátja van ma is.

Mindezek a hírek és mesék úgy kergetik egymást, mint a forgóképek színváltozásai. Természetesen, gazdája egynek sincsen, azok sem tudják már urát adni, a kik jóhiszeműen tovább adják.

Mindezekkel szemben a tiszta igazság és valóság abból áll, hogy sem Apponyinak sem a volt nemzeti pártiaknak semmiféle aggodalmaik nincsenek arra nézve, hogy Széll Kálmánt az ex-lexbe kövessék. sem pedig azért a szolgálatért semmiféle árt nem akarnak szabni, a mit különben Széll Kálmán nem is fogadna el. A Széll-kabinet rekonstrukciójáról szó sem lehet. Széll Kálmán, a ki mindenkivel szemben lojalitásáról híres, semmiféle alakban nem lehet kevésbé lojális miniszter társával szemben is.

Apponyi és a volt nemzeti párt egy részének nyomott hangulatát, melyet

esőndes rezignációval tűnődött el azon, hogy a halvány grófné olyan nagyon tudott szeretni, hogy ebbe a szerelembe, — mint ama híres Azrák törzséből valók, — kétséget kizáró módon belefog pusztulni a harmincadik fejezet végén, a hol a regényíró fantáziája csodás előkelőséggel fog kibontakozni fenséges mi-voltjából.

És a sáppadt arcu nevelőnő leeresztve semmitmondó, apró szürke szemre kékeres szembéjait, úgy lehunyt szemmel még világosabban látta, hogy a Halvány grófné története sokakban és nagyon hasonlatos az ő egyszerű, mindennapi regényéhez.

És eszébe jutott az ő első és egyben legutolsó szerelmének története. Az első szerelemé, melyről egyforma határozottsággal dalolnak a költők, a kiknek állítása szerint ebbe a szerelembe belehalni könnyebb mint a versírásból gontalan megélhetést biztosítani s akik verseikben kétségbeejtő baldoklást visznek végbe, bár ugyan a népszámlálások adatai nem tüntették fel határozottabban formában az első szerelmben elhaltak kötelező százalékát.

S valóban meg volt lepve, mikor ezek után egy pillanatra kinyitotta a szemét s látta elvonulni maga mellett a

sétáló tarka-barka tömegét s hallotta a katonazenekar rézfúvóinak egymással való elkéseredett versengését. Nagyon csodálkozott ugyanis azon, hogy ő még mindig él s nem adott alkalmat arra, hogy a vegyes tartalmú helyi lapok az ő nekrológja alkalmából újból elő hozakodjanak, eszmetársulás kapcsán, a szerelmükbe, immáron az utolsó szál emberig elpusztult Azár törzsével a mely törzsből valók mindig csak szeretlek s mindig csak meghaltak.

Csodálkozott pedig azért, mert ő is ugy szeretett. Először és visszavonhatatlanul utóljára. Ő is átélte az első szerelem gyönyörűségét, mely után nem következnének egyéb gyönyörűségek, csupán a csalódás és lemondás évei.

Vizesek lettek apró szürke szemei mikor az első szeretett férfi deli alakjának körvonalai kibontakoztak lelki szemei előtt a multak ködéből s olyan tisztán áltak előtte mint akkor, midőn az első szál virágot kapta tőle. Akkor még nem volt egészen tizenhét éves s a felsőbb leányok önértékeléssel róttá végig formás lábaeszkáival az utcát napjában négyszer a polgári iskolába menet és jövet.

És azonképen eszébe jut az első találkozás, mikor összefonódtak két tüzes

szempillantás izzó sugarai a szerelő férfi tekintete és az ő szerelmes nézése.

A dohos multak kripta falai közül előtolakodik az a pillanat mely alatt két gyermek ifjú szívben kibimbózott a sejtelmes vágyaktól terhes első szerelem fehér virága. Ime anynyi évek után még most is érzi sovány kezén az első kézfogás melegét, szívében azok az érzéseket, a melyek hiábavalók voltak mégis miután ettől a szerelemtől egyikük sem várhatott egy egész életre való boldogságot s összes gyönyörűségei nem voltak mások, mint egy lopva adott s kapott csók egy forró kézszorítás.

Az ő szülei ugyanis egyszerű emberek voltak az apja alantás hivatalnok a szükmarku állam szolgálatában, s bizony az ő apja szerény fizetéséből alig telt a leánynak egy egyszerű majálisi ruhára.

A fiatal Szentandrassy Endre pedig, akit gyakorta kapott szerelmes levélíráson a nevelője s akinek ezen írások miatt sok kellemetlen percei voltak a bizalmas jellegű családi értekezleten, hiába is esküdzött, hogy a szive csak ennek az egyetlen szerelemnek fog élni egy szép napon eltűnt a városból.

Hogy merre vetette sorsa az ifjút? a leány nem tudta meg soha.

Tavaszi újdonságok!

szolid árák mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél
női- és gyermek felöltő áruházában
Főtér, a Hungária kávéházmellett.

nem is titkolnak, nem az ex-lexbe való bemenetel okozza, hanem azok a támadások, melyeket ellenük a kormánypárti sajtó egy része, minden ok nélkül intézni szokott.

De már az a nyomott hangulat is elmúlt. És ennek főérdeme gróf Andrassy Gyuláé, a ki fáradságot nem ismerő buzgalommal hárit el minden félreértést, a ami árthatnaa szabadelvűpárt egységének és összhangjának.

És bármennyire akarják a szabadelvű párton kívül álló befolyások elérni azt, hogy Apponyi, ha bele megy is az ex-lexbe, legalább ne exponálja magát érte ez a kísérlet megfog hiusulni. Apponyi a jövő hét folyamán, meg az ex-lexbe állta előtt föltétlenül beszélni fog. A mi pedig a trónörökös lejtövetelét illeti Budára az semmiféle politikai akcióval nem áll összefüggésben. A trónörökös lejtövetele semmi egyebet nem akar jelenteni, mint azt, hogy az a kellemetlen incidens, a mely a trónörökös szentpétervári utazása alkalmával közte és a magyar miniszter elnök között előállott, nyomtalanul elmúlt és hogy a trónörökösben Széll Kálmán ellen nem lakik semmiféle nehezítés

Ennek demonstrálása lesz a trónörökös lejtövetele Budára, — a mi egyenesen Széll Kálmán javaslatára történt. A trónörökös az utóbbi hónapok alatt két ízben fogadta. Széll Kálmánt Bécsben s mind a két alkalommal a leg-

szívélyesebb barátságának adta tanujelét, Széll Kálmán irányában.

A mi pedig azt a mesét illeti, hogy Széll csak addig marad miniszterelnök, míg az ex-lexbe bele nem ment: ez valamennyi közt a legképtelenebb

A korona bizalma Széll Kálmán iránt ma rendületlenebb, mint valaha. Mert a korona csak Széll Kálmánba látja az egyedüli férfit, a ki másodsor is ki fogja vezetni az országot az obstrukció bonyodalmaiból.

De a kulisszák közti mozgolódás csak addig szokott tartani, míg a függöny föl gördül. Ez pedig meg fog történni május elsején. Tehát nem sokáig kell már várni a tények cáfolására.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápril 25.

Az indítványok gombaként nőnek ki most a szélbali talajból. Madarász két indítványa mellett ma Rátkay és Mukies terjesztettek be indítványokat. Es ezután az öreg Madarász indítványai is lezajlottak. A miniszterelnök loyálisan meghajtott a veterán képviselő előtt lobogóját és azután cukorba mártva a keserű labdacot, az indítványok tárgyalása ellen nyilatkozott. Nem választunk tehát nádort sem nem állítjuk fel a nemzetörtséget. Holott nádorjelölt lett volna elég.

Csak Dániel Gábor, a köztiszteletben álló alelnök panaszkodott, így szólítván meg a népszerű Kabos képviselőt.

— No Kabos ur, tegnap nem jelöltünk nádort! Egész éjjel nem tudtam aludni.

— Nekem még a reggeli se esett jól ma, pedig téged akartalak jelölni.

— Elég hiba, hogy elmulasztottad, — válaszolt komikus bosszankodással Dániel.

A konventikulumok pedig ma is egyre fel-feltünedeztek a folyosón. Koránt sines azonban olyan izgatottság, mint a minő négy év előtt volt, sőt vannak már olyanok is, a kik tréfásan veszik a dolgok folyását és azzal vigasztalódnak:

— Majd tulesünk ezen is.

Az Andrassyak is lemondtak már arról a reményről, hogy az ex-lex elkerülhető legyen.

Az indemnitás ellen csupán Nessi Pál beszélt. Bizony a híressé vá t férfit senki sem hallgatta. A saját pártjából is csak hárman voltak benn. Ellenben beszéde alatt jött be Nessit hallgatni Szacelláry György és a lépcsőn megbotolva, az egész karzat megdöbbenésére végig esett a padlón.

— No látod — szolt neki Gajáry Géza, — miért vagy te kíváncsi Nessire!

— Megbűnhődtem érte, de utólszor teszem.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Oseh Ervin.

Elnök megnyitja az ülést és jelenti, hogy két újabb indítványt jegyeztek elő.

Egyideig epekedett vesztett boldogsága után, azután pedig történt az, ami a reménytelen szerelmek történeteiben nem megy ritkaság számba.

Evek multak, évek jöttek s a szép fiatal leányból — elfonyadt virágszál lett. Később mikor elvonult felette az ifjuság napszaka s ráborult az őszi alkonyadás, az egymagában álló vén leány ide került este a kis városkába a két szőke bété mellé, akik csak azért érzik szükségét a nevelőnőnek, hogy legyen a világegyetembe egy emberrel még több, a kinek a szavára ne adjanak semmit s akit időszakonként vérig bosszantassanak.

Egyideig még elgondolkodott a leány az ő reménytelen sorsáról, — az után nagyot sohajtott s rányitott a Halavány grófné huszadik fejezetére, melyben már nagy tulbuzgósággal keveri a hősnő a mérget, a következő fejezetek számára.

A Halavány grófné már megtette az előkészületeket az öngyilkosságra, mikor a nevelőnő lócája felé egy természetes egyházi ruhába öltözött papi ember közeledett.

Igen el volt tikkadva a sétától és se szólva, se beszélve, inkább csak úgy oda omlott a lócára s egy hosszú, nehéz sohajtással hozzá kezdett a vágyva vágyott pihenéshez.

Erősen meg volt gömbölyödvé a tisztas férfiú, a kinek természetét sötét fekete reverenda fedte. Tüskésedni kezdő bajusza s szakállja sajnosan nélkülözte a mindennapi borotválkozást.

A vén leány szurós tekintettel nézte a tisztas férfiút s bosszusan gondolt arra, hogy ime a szocializmust semmi hatalom sem tartóztatja fel rohamos haladásában s vannak emberek, akik osztozkodni szeretnek már a nyomoruságosan keskeny kerti lócákon is, a nélkül, hogy elismernek kizárólagos elsőbbségi jogát annak, aki a lócát sietett magának jó előre okkupálni.

A természetes papi ember azonban nem látszott észre venni az ellenséges indulatu pillantásokat. Előbb felbontotta a kezében tartott nagy goromba írásu levelet, végig olvasta, majd szivarra gyújtva a reverenda zsebéből előszedte kedvenc ujságját s kényelmesen elhelyezkedve a lócán, annak olvasásához kezdett.

A hatalmas ujságlepedővel pedig eltakarta a kilátást a nevelőnő elől, aki nem figyelhette tovább a két rakoncátlan uri esemetét, a bujósokát játszó tavaszi szellő pedig a vén kisasszony orresiptője alá hordta a szivarfüstöt.

A kisasszony szurós pillantásai hiába valók voltak; a reverenda tulajdonosa csak nem akarta észrevenni azokat, sőt egyik lábát felrakva a másikra, lógázní kezdte azt, mintegy megelégedését fejezve ki az olvasottak felett. Ezáltal pedig mozgásba jött a rozoga kerti pad.

A kinos meglepetés felszisszenésével ugrott fel erre ülő helyzetéből a nevelőnő s a másik pillanatban úgy vágta oda a lócára a Halavány grófné-t mind a harminec fejezetével egyetemben, hogy a tisztas férfiúnak a torkán akadt a szivarfüst

Mikor pedig a kisasszony sarkon fordulva, távozóban olyas félét mormogott, hogy mégis hallatlan esemény az hogy akad olyan ember, a ki erőnekerejével kiakarja rázni a másik embertársa alól a lócát, az öreg pap mosolygós arca nagyon elborult s kifejezésében nem titkolhatta el elenszenvét, virágjába hamvadtt nőnemű embertársa ellen.

De hát a keresztényi türelmesség azt sugta a lelkében, hogy az okosabb enged. Összehajtogatva ujságát s nagyot sohajtva felszedelőzködött s tovább ment.

A nevelőnő diadalmas arccal figyelt a bokor mellől távozását s mikor eltűnt a sétauton a pap sötét reverendája, győzedelmes mosolylyal foglalta el újból, a most már gazdátlan kerti lócát.

Es már-már belekezdett a Halavány grófné huszonötödik fejezetébe, a mikor a lába alatt megzörrent valami. Odatekintve, egy levélborítékot vett észre a letaposott gyepen.

A lelkében élő női kíváncsiság készítette arra, hogy felvegye s megnézzze az öreg tisztelendő ur által elhajtott s immár üres borítékot.

Es ugyanakkor úgy érezte, mintha megállott volna a szive verése.

A borítékon ez állott:

Főtisztelendő Szentandrassy Endre tanár urnak ...

Az első és egyben legutolsó ideál nevét suttogták ekkor a leány ajkai. Egy percre vont a figyelmét a nevelőnő a külvilágtól, de ezalatt végig lapozgatta az egykori szerető férfi egész élettörténetét.

FERENCZ JOZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemetesizü természetes használatú szer.

Rátkay László a Himnusznak törvényes rendezése és Mukics Simon az ipartörvény revíziója érdekében terjesztettek be indítványokat. Annak idején kitűzik az indokolást.

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy négy régi interpelláció van bejegyezve; újabb interpellációk bejelentve nincsenek.

Elnök fél kettőre tüzi ki az interpellációkat.

Bartha Ödön és

Nessi Pál felszólalására

Elnök kijelenti, hogy a kérvények tárgyalását egy órákor kezdik meg.

A nádorválasztás.

Madarász József a nádorválasztás tárgyában minap betérjett indítványát azzal indokolja, hogy az 1867-iki törvénynek a nádorválasztást felfüggesztő része káros és helytelen, mert egy ősi böles intézményt szüntetett meg. A nádor közbenjáró nemzet és király között. — Szüksége van erre a nemzetnek és a királynak egyaránt, hogy közvetítse a nemzet óhajait és vágyait. Ezt az indítványát már régen akarta betérjeszteni, de az ember gyarló, most azonban élete alkonyán teljesíti régi óhaját. A nádorintézmény visszaállítása a haza és nemzet javára lesz. Kéri indítványa tárgyalását. (Eljenzés a szélbalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök méltányolja a ház veteránjának hazafias érzelmeit, tisztelettel viseltetik iránta, de indítványát nem tartja helyesnek. A dikasztériális rendszer alatt a nádori intézménynek meg volt a maga nagy jelentősége, de most a felelős kormányzati rendszer alatt nem egyeztethető össze a ná-

Az ifju csakugyan hü maradt fogadásához, nem tudott felejtani. A gazdag szülők beadták valami papnövevényébe, talán nem is azért, hogy papot neveljenek belőle, de hogy megtörjék lelkének dacosságát. Szentandrassy Endre pedig megszerette ezt a földi szenvedélyek nélkül való életet s Isten szolgája lett. Mikor pedig behavazta egykor hullámos hajfűrtjeit az idő, eljött a kis város iskolájába, nagyfejű diákokat tanítani arra a szóra, amit sokkal jobb egy kihalt nemzet nyelvén hajtogatni, mint érezni. Hajtogatni úgy minden szomorúság nélkül:

— *Amo, amas, amat...* szeretlek, szeretsz, szeret...

Es a szegény vén leánynak könnyesek lettek a szemei. Egy egész élet esőndes, bánatos érzése benne volt abban a sóhajásban, mely a lelkéből elszállt a feje felett bölöngató, virágzásba borult vadgesztenye-lombok felé.

Azután letörölte könnyeit s elolvasta a *Halavány grófné* összes fejezeteivel együtt s nem lepte meg a harminczadik fejezet ötletes fordulata sem, a melyben a grófné makacsul vonakodik öngyilkossági szándékát végrehajtani, sőt feleségül megy egy öreg ögrófnához.

Es a vén leány lelkének teljes meggyőződésével állapította meg, hogy a *Halavány grófné* a harminczadik fejezetben cselekedett a legokosabban.

dori és a felelős kormányzati intézmény. Ma minden tényért a kormány felelős és a felelősség meg nem osztható. (Helyeslés.) Kéri az indítvány tárgyalásának a mellőzését. (Élénk helyeslés jobbról.)

Elnök felteszi a kérdést, hajlandó-e ház a tárgyalást elrendelni?

A tárgyalásra csak az ellenzék és a néppárt szavazott.

A nemzetörség felállítására.

Madarász József ezután a nemzetörség felállítására vonatkozó indítványt indokolja meg. A közös védelemnek nem barátja. Legyen az országnak a nemzet felfegyverzésére való joga, legyen oly nemzeti védelme, amely önállóságát, függetlenségét, jólétét is megóvjá. Kéri a tárgyalást kitűzteni. (Helyeslés a szélbalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök hivatkozik az 1867—68-iki törvényre, a mely a nemzetörségre vonatkozó rendelkezéseket felfüggesztette. A haza védelméről gondoskodva van. Kéri a tárgyalás mellőzését.

A Ház többsége elvetette az indítványt, csupán a függetlenségi párt szavazott a tárgyalás mellett és a néppártból Förster Ottó, a ki így mentegetőzött:

— No, tárgyalni csak lehet!

Az indemnitás.

Nessi Pál: Az indemniti ellen való harcot csupán a katonai javaslatok miatt indították meg. Vonja vissza a kormány katonai javaslatokat.

Rakosi Viktor: Hallottam, hogy a katonai javaslatok miatt képesek az ex-lexbe menni!

Domakidy Elemér: Hallatlan, hogy a katonai javaslatok miatt ex-lexbe hajtják az országot. (Tetszés jobbról.)

Nessi Pál: Hivatkozik az országgra, a közvéleményre, a mely a katonai javaslatok ellen megnyilatkozott. Szól ezután a Gotterhaltéról, amelyet ki kell küszöbölni az országból. Türetetlen, hogy egy idegen nótát erőszakoljanak egy nemzetre. Vagy oszlassák fel a képviselőházat és tűnjék ki akkor, hogy vajjon a nemzet elfogadja-e az újabb katonai terheket, vagy vonják vissza a javaslatokat. Bizik Apponyiban, hogy az ex-lexben nem fogja a kormányt követni. Bizik a volt nemzeti pártban is. Azok a konventikulumok, a melyeket a volt nemzeti pártiak tartanak, biztosítéke felébredt lelkiismeretöknek. Hiszi, hogy következetesek lesznek és az ex-lexben a törvényes alapok mellé állanak és ellene fordulnak a kormánynak.

Ha az egész parlament egyet értene abban, hogy a magyar nyelvet érvényesíteni kell a hadseregben, nincs hatalom, a mely az akaratnak szembeszállhatna. Felszólítja az egész Házat, hogy egy akarral követelje a nemzeti jogokat. Nem fogadja el az indemnitit.

Szünet után

a kérvények tárgyalása következett. A határidőzlet megszüntetése tárgyában folytatott vitánál ma

Mandl Pál szólalt fel és védelmezte

a ma fennforgó állapotot. Ha visszaélések vannak, azokat a a tőzsdetanács megtorolja.

Ezután interpellációk következtek s ezzel az ülés véget ért.

A piac rendezése.

Piacellató szövetkezet Debreczenben.

Pozsonyban a közeli napokban piacellató szövetkezet alakult. A gazdasági egyesület szervezte s a pozsonyi lakosság rendkívüli örömmel üdvözölte a szövetkezetet, mely erős alapon áll, mert nem egyoldalú érdekeket szolgál. Alapszabályzata olyan, hogy míg egyrészt a piacra szoruló, piacról élő közönséget mindennel közvetlen forrásból, tehát határozottan olcsóbban és jobban ellátja, másrészt a fogyasztók szállítóinak, a termelőknek érdekeit is helyes alapon megvédelmezi.

Ez a piacellató szövetkezet hivatva lesz Pozsonyban a piaci nyomorúságok, rendtelenségek, visszaélések és kizsákmányolások teljes, végleges megszüntetésére.

A terv annyira gyakorlatias és a piaci állapotok oly ziláltak az ország csaknem minden városában, hogy a pozsonyi példa már is követőkre talált: a vidék több nagyobb városában foglalkoznak hasonló piacellató szövetkezet alapításának eszméjével.

Talán sehol az országban erre oly égető szükség nem lenne, mint itt a nagy alföld délibájos fővárosában, Debreczenben.

Gondolom, abban mindenki egyetért, hogy a debreceni piaci állapotok türetetlenek. A hatóság érthetetlen okból nem veszi kezébe a rendezést; a fogyasztó közönség pedig panaszkodik és tűr.

Röviden így lehetne a debreceni piacot jellemezni: itt semmi sem kapható. Vagy pedig: Debreczenben minden piaci áru csak rosszabb minőségben és drágábban szerezhető meg, mint mássutt.

A mi nálunk a piacon a rendörség szemeláttára, a piac vizsgáló orvosok fejesváltásai közt, a jámbor közönség csendes rezignálása mellett végbe megy, az minden képzelődést felülmul.

Hihetetlen hanyagság, piszok, rendtelenség, drágaság és silányság jellemzi a debreceni piacot. A legegyszerűbb élelmiszerek csak tizedrendű minőségben kaphatók. Minden cikk akkor kerül a debreceni piacra, midőn már Bagozon is régen megunták. A spekuláció szemérmetlenül folyik a fogyasztó közönség rovására és az árak olyanok, hogy teszem egy pár csirke elevenen drágább a debreceni piacon, mint egy világfürdő vendéglőjében kirántva.

Szó sincs róla, ez a piac ily rendezetlenül sokáig már nem maradhat. Egyszer csak elpattan a közönség türelmének hurja és a piacot rendezni kell!

Ugy látszik a rendezés be is fog mihamar következni. Ugyanis arról ér-

Mihalovits J. gyógyszertára a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja „**HARMAT CREME**”

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot hasmivasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcz vörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat créme ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és créme színben. Próbadozka Harmat powder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

tesülünk, hogy a pozsonyi piacellató szövetség mintájára Debrecenben is hasonló egyesülésről tanácskoznak. A gazdasági egyesület, a hatósággal és a piac közvetlen igénybe vételét nem nélkülözhető tényezőkkel egyetértve, összefogva megoldhatná Debrecennek ezt az egyik legsiralmasabb kérdését.

Reméljük, hogy meg is fogja oldani s a pozsonyi nyomon nemsokára Debrecenben is megalakul és megkezdí régi várt, égetően sürgős, feltétlenül áldásos működését a piacellató szövetkezet.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A Pavillon kaszárnya sorozó helye.** A Pavillon laktanya sorozó helyiségét annak idején átalakították önkéntes iskolának. E miatt azután a sorozásokat, katonai utóállásokat és felülvizsgálásokat a Korona vendéglő nagytermében tartották meg. Most azonban a sorozó helyiséget a katonai parancsnokság visszaengedte a város rendelkezésére s így a jövőben mindenféle sorozás és felülvizsgálást a Pavillon laktanyában fognak megtartani.

× **A gazdasági bizottság** ma délelőtt 10 órakor Király Gyula tanácsos elnöklésével ülést tart a melyen a Hortobágy gulyáinak apaállatait bírálják felül s osztják be.

× **Katonai felülvizsgálát.** A jövő május hónap 12 én délelőtt 10 órakor katonai felülvizsgálát lesz, melyen a polgári hatóságot Szabó Kálmán tanácsos képviseli. A katonai felülvizsgálátot már a Pavillon laktanyában tartják meg.

× **Faarverelés a Halápon.** A Halápon közel 200 csomó akácfaát bocsájtott eladás alá a város. Az első árverelésnek azonban nagyon kevés eredménye lett. A fák megmaradt részét e héten kedden, e hónap 28-án árverelik el a vámospécsi országúton. Az árverelésnél a várost Király Gyula tanácsos fogja képviselni.

× **A löösszeírás.** Mint már jelentettük, Debrecenben a löösszeírás és a lovaknak katonai célokra való osztályozása véget ért. A közel két hónapig tartó nagy ügybuzgalmat és fáradságot igénylő munkát Nagy István szállásbiztos végezte a hatóság teljes elismerése mellett. Az összeírás szerint az I. kerületben van 736, a II. kerületben 957, a III. kerületben 1072, a IV. kerületben 751, az V kerületben 540 a VI kerületben 1014 ló, a külsőségeken pedig 4287 ló. Az összes 9617 ló közül katonai szolgálatra mozgósítás esetén 1797 ló alkalmas és pedig 869 házas, 180 hámos és 748 teherhordó lónak.

I R O D A L O M.

Rákóczirol és a kurucokról. A debreceni Iparos kör kitűnően sikerült Rákóczi ünnepélyének egyik fénypontja volt Boldizsár Kálmán dr. rendőrkapitány kiváló korismerettel gyönyörű nyelvezettel megírt, igaz hazafiságtól áthatott felolvasása, mely érdemes arra, hogy helyet foglalhasson minden ember könyvtárában. A beszéd csinos kiállítású füzetkében is megjelent most 30 fillérért kapható a könyvkereskedésekben.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Április 26. Rabsegítő egyesület közgyűlése délelőtt 11 ó.

Április 28. A színházi bizottság ülése,

Május 2—3. Debreceni löversenyek.

Május 4. Rendkívüli közgyűlés a városházán.

Május 11—12. A nőegylet működvelő előadásai

Május 18. Polgármesterek országos gyűlése,

Május 18. Országos ifjúsági tornaverseny.

Május 22. A város Rákóczi-ünnepé,

Debrecen képviselő választói.

— apr. 25.

Debrecen város központi választmánya — mint már jeleztük — összeállította Debrecen város országos képviselő választóinak 1904 évre érvényes ideiglenes névjegyzékét az összeírás küldöttsége által bemutatott névsor alapján.

E szerint Debrecenben 5520 képviselőválasztó van, még pedig az első kerületben: a csapó-utcai részben 770, a péterfia-utcai részben 780, összesen: 1550; a második kerületben: a hatvan-utcai részben 756, a piac-utcai részben 1428, összesen 2184; a harmadik kerületben a Kossuth utcai részben 723, a varga-utcai részben 1063, összesen 1786 választó.

Az ideiglenes betűsoros névjegyzék, valamint a kihagyottak névjegyzéke is a város székházának kistanácstermében (I. emelet, 34 sz.) a jövő, május hónap 5-től 25-éig közszemlére lesznek kitéve, hol is reggeli 8—12 óráig e névjegyzékek megtekinthetők; délután 2—6 óráig ugyanott le is másolhatók.

A névjegyzékek elleni felszólamlások a kitéltől számított 10 nap alatt, vagyis május 15-ig lesznek beadhatók; az így beadott felszólamlások a fent kijelölt helyen május hó 16-ától kezdve megtekinthetők s az azokra vonatkozó észrevételek május hó 16-tól 25-ig bezárólag, lesznek beadandók. Ugy a felszólamlások, mint az azokra vonatkozó észrevételek a központi választmányhoz intézve írásban adandók be és pedig a központi választmány elnökéhez.

A névjegyzékek ellen saját személyt illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melynek névjegyzékébe felvételét, bármely jogtalan felvétel ellen vagy kihagyás miatt felszólalni.

* **A főispán ünnepélése.** Az a ragaszkodó szeretet, melyet Debrecen társadalmának minden rétege Puky Gyula főispán iránt minden alkalommal kifejezésre juttat, kiváló módon nyilatkozott meg tegnap is, a mikor a debreceni Jogász és tisztviselő kör fényesen sikerült ünnepi vacsorát rendezett a főispán tiszteletére. Az ünnepélyen Debrecen előkelő tisztviselőinek egyesülete nagyszámban volt képviselve, ott volt Dobiecky Sándor országgyűlési képviselő mellett a szabadelvűpárt legtöbb számottevő tagja. Kovács József polgármester vezetésével a városi tanács, Szilágyi Imrével élükön az ügyvédi kar számos előkelő tagja, Szücs Miklós vezetése alatt a törvényszék bi-

rói kara, Tolnay Kornéllal élükön a máv. és üzletvezetőség főhivatalnokai, Szacsavay Elemér dr. és Tomcsányi László kir. táblai bírák stb. A gazdag fogásokból álló vacsora alatt egymást érték a felköszöntők. Dobiecky Sándor országos képviselő előadván, hogy a Gyula nap óta nem lévén alkalmasabb idő az összejövetelre, most ünneplik a főispánt, a ki új korszakot teremtett Debrecenben. — Szép szavakban éltette az ünnepeit. Puky Gyula főispán a kör tagjaira ürtette lelkes szavak mellett poharát. Szücs Miklós tartalmas beszédben szintén a főispánt éltette, míg Szilágyi Imre Dobiecky Sándor érdemeire hivatkozva, népszerű országos képviselőnként éltette. Balogh Géza közjegyző Szücs Miklóst köszöntötte fel, Konez Ákos tb. városi tanácsos pedig ékes szavakban, kiválóan szép beszédben Puky Gyula főispáné asszonyra emelt poharát, a város közönsége nevében üdvözölve abból az alkalmából, hogy Debrecenbe költözött. Szücs Miklós ezután Kovács József polgármestert köszöntötte fel. A társaság az éjfél óráig a legkedélyesebb hangulatban mulatott.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az egyes felekezetek templomaiban a következő sorrendben tartják meg az istentiszteleteket:

A református templomokban: A Nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kossuth-templomban Biró Ferenc helyettes lelkész. Ispótytemplomban Csíghy Andor lelkész. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókerthben Kovács János el. isk. felügyelő lelkész.

D. u. 3 órakor a nagytemplomban Kátét magyaráz Jánossy Zoltán.

A róm. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond Szabó István, 7 órakor misézük Nyári Ignác, 8 órakor szt.-mise a főgimn. növendékei részére, 6 órakor ünnepélyes nagymisét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök. prép. plébános segédlettel, utána Pák Emil prédikál. Háromnegyed 11 órakor szt.-mise a Szentits zárda s az elemi iskolák részére, tartja Molnár K. D. igazgató. Fél 12-kor misézük Pák Emil. — Délután fél 3-kor kereszténytanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök. 3 órakor litánia, utána rózsafüzér.

Az ágost. hitv. evang. templomban: délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

A gör. kath. kápolnában: reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szt. mise, délután 3 órakor vespernye, utána szt. olvasó.

* **Személyi hírek.** Bodnár István honvédezredes kolozsvári új dandárparancsnok szerdán költözik el Debrecenből új állomás helyére. — Nagy Győző ezredes a debreceni 80. gyalogdandár új parancsnoka tegnap délben Debrecenbe érkezett. Wieber Adorján ezredes a debreceni 3. honvédgyalozezred új parancsnoka szintén megérkezett.

* **Buzaszentelő.** Tegnap, szent Márk napján tartotta a róm. kath. egyház a buzaszentelés ünnepét. A buzaszentelés ünnepé már a hatodik században szokásban volt. A népek összegyűlnek, egyházi körmenetben templomi zászlók alatt ki- mennek a buzaföldre, hogy a Mindenható áldását lekönyörögjék vetéseikre.

* **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** Tegnap d. u. 5 órakor tartotta a Csokonai kör ebben az évadban utolsó felolvasó ülését. Az évről ülésnek ünnepies színt adott a város hivatalos megjelenése aból az alkalomból, hogy Zoltay Lajos a város egyik régi főbírájáról szép tanulmányt, érdekes visszaemlékezést olvasott fel. — Hálásan megtapsolták a jeles író. Nagy tetszést aratott Szathmáry Zoltán azzal az elbeszéléssel, mely a Szabadság mai tárcájában olvasható és Zivuska Andor költeményeivel. A közönség lelkes tapsokkal tüntette ki dr. Kardos Albertet is a ki a Csokonai-kör felolvasásait ritka buzgalommal, jóízléssel és nagy sikerrel rendezte.

* **A kereskedelmi kamara pünkösdi vására.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara május 30-tól június 3-ig pünkösdi vásárt rendez. A vásáron külön osztályban lesznek kiállítva a máramarosszigeti háziipari dolgok, mik bizonyára nagy kelendőségnek fognak örvendeni. Az érdekes vásárra előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Elhunyt kórházi ellenőr.** Debrecen városának régi, szorgalmas hivatalnokaként elhunyt tegnap délután Nagy Gábor közkórházi ellenőr, aki 24 éven keresztül szolgált városunk közigazgatását. A szorgalmas, ügybuzgó hivatalnok tifuszba esett s hosszú szenvedés után tegnap megváltotta földi kintjétől a halál élete 53-ik évében. Az elhunyt egyik legszakértettebb osztályparancsnoka volt a debreceni tüzoltó egyletnek, melynek érdekében fáradhatatlanul buzgókodott. Halála városszerte nagy részvétet keltett.

* **Magyar nevek.** Örömmel nézheti a hivatalos lapot minden sovíniszta, mert azoknak, kik nem elégsznek meg a belső hazafisággal, hanem külső megnyilatkozásokban is megkövetelik a teljes magyarságot, ünnepi szám lehet a tegnapi lap, melyben több mint félszáz névmagyarosítás van közölve. Megjegyezzük, hogy ez a télszáz egy nap munkája, mert a hivatalos lap napról napra leközi a névmagyarosítási engedélyeket.

* **A Hortobágy öntözése.** Darányi földművelésügyi miniszter megbízta a budapesti VI. kerületi kulturmérnöki hivatalt, hogy a Hortobágy öntözési ügyével kapcsolatban jelöljön ki a hivatal 3000 hold mintá öntözési területet, s ezzel együtt készítse el a költségvetést.

* **Elütött a kisvasut egy szekeret.** A csendes, döcögő, soha meg nem várható kisvasut megirigyelte a féltelmetes megjelenésű gyorsvonati mozdonyok jó hírét, — s könnyebb — sulyosabb kimenetelű elütések árán igyekszik kiemelkedni a derék vicinálisok Fliegende-Blätter mosolygós kódéból. Tegnap egy szekeret ütött el a kisvasut a Rózsa és Piac utcák torkolatánál. Szerencsére nagyobb baj nem történt, mindössze egy lős esett áldozatul. Az összeütközés a kocsis vigyázatlanságából keletkezett, ki a baleset színhelyére siető rendőröktől annyira megijedt, hogy lovai közé csapott, s elvágtatott. A kisvasut igazgatósága jelentést tett az esetről a rendőrségnek, mely most keresi a vigyázatlan kocsiszt.

* **Felhívás.** A debreceni kereskedő ifjak társulata ma vasárnap d. u. fél 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a saját helyiségében felkéri tehát az elnökség ezuton is a t. tagokat, hogy azon mi-

nél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

* **Ki akar katoná lenni.** Debrecen sz. kir. városnak a honvéd Ludovika akadémiában levő alapítványi helyei közül egy megüresedvén, ezen hely betöltésére pályázat hirdettetik. Felhivatnak ennél fogva azon ifjak, illetve szülők és gyámok, kik a fentemlített katonai intézetbe magukat, illetve fiaikat felvétetni óhajtják, hogy ide vonatkozó pályázati kérvényeiket folyó évi május hó 10 én d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be. Egyben értesítetnek, hogy a pályázati feltételek ugy a katonai és illetőségi ügyosztálynál, mint a helybeli főiskolákban megtekinthetők.

* **A Herkulesfürdő kedvezményei.** Az ország egyik leghíresebb fürdője a Herkules fürdő. Nemcsak híres, de valóban a világfürdők szintjére emelkedett, kényelmes, előkelő gyógyfürdő. S mégis arra törekszik e rendkívül látogatott nagy fürdőhely igazgatósága, hogy a kevésbé tehető közeposztályhoz tartozóknak a Herkulesfürdőn való üdülést külön kedvezményekkel megkönnyítse. Április 15-től október 15-ig (a július 1-től augusztus 26-ig tartó főévad kivételével) mindenkor 50 százaléknyi kedvezményt ad a lakás és a fürdő áránál valamennyi állami városi és vármegyei tisztviselőnek, orvosoknak, bankhivatalnokoknak, gazdatiszteknek, tanítóknak, a színészegyesület tagjainak, kereskedelmi utazóknak és még sok egyesület kötelékébe tartozó közeposztálybelinek. A hazai sajtó tagjai még éppen 75 százaléknyi állandó kedvezményt élvezhetnek Herkulesfürdőn. Mindenestre szép és követésre méltó példa, ha ily előkelő és kedvelt fürdő igyekszik a hazai fürdők népszerűségét emelni.

* **Iparváltozások és beszüntetések.** Az elmúlt hét folyamán ipart váltottak: ifj. Sarkadi Ferenc timár, Baróti Imre eszmadia, Fejes János ácsmester, Gasparik Antal és Bartók Imre órás, aranyműves, látszerész és tajtékáru készítő. Iparukat beszüntették: Gasparik Antal órás, Kis Imre szücsmester és Boros János kőművesmester.

* **Veszedelemes teke állagató.** Kovács István 69 éves polgár nagyobb társaságban tekézett egy vendéglőben. Az állagató gyerek valami hibát követett el, Kovács kiment a bábokhoz és leszidta az állagatót. A vezedelemes fiu azzal felelt a szidásra, hogy felkapott egy tekegolyót, s fejbe akarta vágni az öreg embert. Kovács karjával tartotta el a sulyos golyót azonban így is erősen megsérült, jobb karjában megrepedt a csont. A Laboncz nevű veszedelemes állagató fiut feljelentették a rendőrségen sulyos testi sértésért.

* **Ellopott kerékpár.** Dr. Moskovits Jenő orvosnak József kir. herceg utcai lakásáról egy vakmerő tolvaj elemelt egy láncal biztosított kerékpárt. Rövid idő alatt ez a második kerékpár lopás, érthető tehát a rendőrség érdeklődése az ügyes gazember iránt. Most egy ismerős kerékpártolvajra gyánakzik a rendőrség, kit azonban ezideig még nem sikerült előkeríteni.

* **A debreceni-hajdunánási vasúttársaság** a jövő május hónap 10-én délelőtt 10 órakor közgyűlést tart a városháza nagytermében.

* **Az érmelléki vasúttársaság** rendes évi közgyűlését e hónap 28-án reggel fél-9 órakor tartja meg a városháza nagytermében.

* **A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet**-be (Kossuth-u. 11.) husz éves fennállása óta az idén iratkoztak be legto-

megesebben, úgy hogy eddig a 20-ik évtársulatba 3445 új tag 22325 betéttel lépett be. Összesen van az egyletnek 11445 tagja 96325 betéttel. Hogy ezen nagy forgalmat az egylet könnyebben lebonyolíthassa, az igazgatóság elhatározta hogy szombatonként állandóan három pénztárt tart fenn a közönség kényelmére. A Kölcsönös Segélyző Egylet saját tőkéje 5 millió korona, hetenként több mint 40.000 korona folyik be heti befizetésekéből, mely összeg a tagok részére kölcsönkép adatik ki. A kölcsönelőjegyzések könnyebb lebonyolítása céljából kéretnek a tagok, hogy kölcsöneiket péntek délig jelentsék be.

* **Dr. Weinberger Sándor** ügyvédi irodáját Piac-utca 30 szám alá a Tamássyházba helyezte át.

x **Szenzációs esküvő.** A főváros előkelő közönségét nagy izgatottságban tartotta egy házassági eset, mely a napokban folyt le egy ismert családban. Az esküvőre a szokásos előkészületek minden irányban megtörténtek s már csak két nap választotta el a fiatal jegyespárt a házasságkötéstől. A vőlegény egy előkelő bankhivatalnok, tele volt adóssággal, a menyasszonyt pedig dús-gazdagnak ismerték mindenfelé. Azonban a menyasszony apját üzleti spekuláció megfosztották utolsó filléréstől is. Akárhogy is szerették egymást a fiatalok, ilyen zilált viszonyok között a menyasszony semmi áron sem akart tudni az esküvőről, mert vőlegénye őszintén megvallotta neki, hogy mennyi az adóssága. Az összes családtagok és jó barátok elküldték már a nászajándékot és éppen a menyasszony szülőimél lett volna ebéd. Sürgönyileg lemondták. Szomorú nap volt. Vidámság helyett kétségbeesés! Menyegző helyett boldogtalanság! Egyszerre azonban a hangos zokogás és a vigaszt nyújtani akaró hangok közé egy barátságos, idegen hang keveredett. „Ne vegyék rossz néven ha ilyenkor hivatalul alkalmatlankodom, de mi kötelességszerűen gyorsan és pontosan intézzük el ügyfeleink megbízásait. Az a sorsjegy, melyet Önök vásároltak nálunk, főnyereményt nyert. Ezzel a Török A. és Társa budapesti bankháza kiküldöttje kifizette a nagy főnyereményt s így már mi sem állta útját annak, hogy zavartalanul megkössék a házasságot. Ez az eset a fővárosi előkelő köröknek még sokáig emlékeztetőbe marad

x **Dr. Brunner Lajos** szem és fülorvos április hónap 21-ike óta Hunyadi u. (Kis-Várud-u.) 2. sz. a. lakik.

x **A legjobb kivitelű fényképek** Harth műtermében Piac, u. 34. készülnek.

x **Kitetlenek,** a kik egészséges napjaikban a mesterséges fehérnyekészítmények értékét kétségbevetik, már sokszor, ha gyomruk a természetes eledelt képtelen volt megemészteni ilyen erősítőszerek használata után azoknak hivatásos pártolói lettek. Hosszabb idő óta a pácienseknél legnagyobb elterjedtségnek és kedveltségnek örvend a Somatose. Magas fehérnyetartalmánál fogva az izomgyarapodáshoz szükséges anyagokat könnyen emészthető töményalakban szolgáltatja.

Ió tanács. Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mautner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margit-szigeti“ fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatéri részére.

Köztudomásu, hogy a Zoltán féle csusz és köszvény elleni kenőcsben egy oly kipróbált szert ösmernek orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15-20 év óta szenvednek, s a fürdőket és különféle szereket eredménytelenül használtak, néhányszori bedörzsölés után meggyógyulnak. Üvegje 2 kor. Zoltán B gyógytárában, Budapesten.

E G Y L E T.

A rabsegélyző egylet ma vasárnap délután 11 órakor a városháza nagyteremben tartja évi rendes közgyűlését, melyre úgy az egylet összes tagjait, mint a rabsegélyezés ügye iránt érdeklődőket is tisztelettel meghívja az elnökség.

S Z I N H Á Z.

Szinházi műsor:

Apr. 26. vasárnap: délután *Lotti ezredesi*, énekes bohózat; este Beck Vilmos a m. kir. dalszínház tagja énekszámai és *Aszalai uram leányai* vigjáték, bérletszünet.

Apr. 27. hétfő, *A bajusz*, énekes vigjáték, Pálmay Ilka felléptével, Felemelt árak, C, bérletszünet.

Apr. 28. kedd, *Nebántsvirág*, daljáték, Pálmay Ilka felléptével. Felemelt árak, A, bérletszünet.

Április 29. szerda, *Egy szegény ifjú története*, színmű, Krasznay Ernő felléptével, B, bérlet.

Április 30. csütörtök, *Bob herceg*, daljáték, C, bérlet.

Május 1. péntek: *Bob herceg*, daljáték, A, bérlet.

Május 2. szombat: *Lady Windermere*, színmű, először, B bérlet.

Május 3. vasárnap: *A doktor ur* bohózat, este *Szegény Jonathán*, daljáték, Bérletszünet.

— (Nőemancipáció.) Pálmay Ilka tegnap a Nőemancipáció című énekesbohózatban folytatta vendégszereplését. Természetesen zsufolt, lelkesedéstől izzó ház előtt, mely gyönyörűséggel élvezte, hogyan dalolja, táncolja végig az estét a művésznő. Szigeti József annak idején Pálmay Ilkának írta ezt a farsztó szerepet és a művésznő rendkívüli sikereket aratott vele. Ezek a sikerek most a Magyar Színházban megújultak és igazi lázzá fokozódott a budapesti közönség tetszése. Tegnap este ez a látványosság perzselte a debreceni nézőteret is, különösen amikor mint nyalka huszár pattant Pálmay Ilka a színpadra s oly tüzes magyar táncot járt, hogy megperdült a közönség vére s valósággal a kimerültség újraztatták a látványosságnak is beillő szilaj mutatóvált. Az előadás keretében tetszést arattak az új tagok is, Bács és Faragó.

— (Szinházi hírek.) A színházi iroda jelenti: Réthy Laura betegsége miatt a vasárnap estére hirdett Éjjel az erdőn népszínmű előadása elmarad és helyette színre kerül az Aszalai uram leányai című vigjáték. A főbb szerepeket ezúttal is Makó Lajos, Jeszenszky, Ebergényiné, Csige Ilonka, Klenovits György, Iványi Antal, Pataky Béla és Szilágyi Aladár játsszák. Beck Vilmos a m. kir. dalszínház tagja felvonásokban a következő énekszámokat adja elő: a) Két gránátos műdal Schumantól, b) Carmen

dalmüből Escamillo dala. c) Traviata dalmüből nagy ária. d) Troubadour dalmüből nagy ária.

A közönség óhajára Pálmay Ilka egy estére megtoldotta vendégszereplését eljatsza a Nebántsvirágban Denist, mely szerepével oroszországi körútra fog indulni. Több új betétet fog énekelni. A keddi Nebántsvirág előadása A bérletszünetben lesz és felemelt helyárrakkal.

— (Az évad vége.) A színház tegnap adta ki utolsó előtti műsorát. Ezen kívül még egy műsort kapunk, melylyel a színházi évad május 10-én bezáródik. Mivel pedig a társulat május 9-ig a bérletből csak 179 számot játszhat már le, az utolsó, 180-adik bérlet az évad utolsó napjára esik. Ez az utolsó nap vasárnap s ezért Makó igazgató a színházi bizottsághoz fordul, engedje meg, hogy az utolsó vasárnapi előadás kivételesen bérletfolyamban legyen. A bizottság ezt kétség nélkül megengedi. E szerint az utolsó bérletszámok így játszódnak le: május 4. hétfő C. 174, május 5. kedd A. 175, május 6. szerda B. 176, május 7. csütörtök C. 177, május 8. péntek A. 178, május 9. szombat B. 179 és május 10. vasárnap C. 180.

T A V I R A T O K.

Morvátok tüntetése.

Varasd, április 25. Itt ma újabb tüntetések voltak. Nagy néptömeg tüntetett a főispán lakása előtt, melynek összes ablakait beverték. Miután újabb rendezarástól félnek, a pályaudvaron és városi utcákban letépték az összes magyar, német és szerb nyelvű falragaszokat.

Akasztás Bécsben.

Bécs, ápr. 25. A múlt nyáron történt, hogy Schöneckl Antal a 81 éves Jullich Máriát meggyilkolta és kirabolta. A törvényszék a mindentekintetben elvetemült gazembert halálra ítélte s miután kegyelmi kérvényét elutasították, a kivégzés ma ment végbe Bécsben. — A gyilkos egykedvűen fogadta a hírt, hogy bitófa alá viszik és a siralomházban is jókedvűen élelt az ügyvédjével, a lelkeszt azonban, akit lelki vigasztalásra rendelték melléje, nem engedte magához. Azután utoljára jó étvágygyal megvacsorált és lefeküdt. Reggel 7 órakor azonban már felbredt s fejfájásról panaszkodott. A kivégzés 7 órára volt kitűzve s mikor fél hét órakor érte jöttek, minden nyugalma elhagyta Schöneckl Antalt, remegni kezdett és zokogás vett erőt rajta.

Megtörtén követte az őrséget, mely az akasztás színhelyére kísérte. Schöneckl mikor a pribékek közre fogták, már magán kívül volt. Felolvasták még egyszer előtte az ítéletet s tudatta vele az ügyész hogy kegyelmet nem kapott.

— Átadom önnek az elíteltet, szölt aztán az ügyész Lang hóhérhoz.

A pribékek megragadták Schöneckl s három perc alatt végeztek vele.

Gabona tőzsde.

Budapest, ápr. 25. Buzakinát mérsékelt vételkedv korlatolt. Nyugodt irányzat mellett 19,000 méternázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek közül árpa 5 fillérrel emelkedett. Idő: boros.

Buza áprilisra	7.84—85.
„ májusra	7.65—66.
„ októberre	7.51—54.
Rozs áprilisra	6.92—93.
„ októberre	6.51—52.
Zab áprilisra	6.08—09.
„ októberre	5.56—57.
Tengeri májusra	6.08—09.
„ júliusra	6.12—13.
Repce augusztusra	12.35—12.45.

L E G U J A B B.

Izabella kir. hercegnő Budapesten. A fenséges asszony tegnap József Agost kir. herceg és Augusztá kir. hercegasszony kíséretében a képzőművészeti társaság kiállítását látogatta meg. Majd visszatért szállására, az Angol királyné szállodába, ahol több mágán asszony látogatóját fogadta.

György király Bécsben. Bécsből írják: György király tiszteletére e hó 27-én tartandó udvari diszebédén számos meghívott vendég lesz. Közöttük Széll Kálmán miniszterelnök is.

Szédelgés jótékonyssággal. Perczel Gyuláné szédelgése ügyében, melyről tegnap már megemlékeztünk Krecsányi kapitány folytatja a vizsgálatot. Már eddig is kint, hogy a beszédett összeg nem 1304 korona, hanem körülbelül tízezer korona — melyből egy krajcárt sem fordítottak jótékonysságra. A budapesti előkelő világ csaknem minden tagja küldött adományokat. József Agost kir. herceg a következő sorok kíséretében küldötte az 50 koronát:

A szegénység istápolása áldást hoz a jótékony kézre.

Az albumra gyűjtött kéziratosokat a rendőrség lefoglalta. Érdekes ezek között Perczel Gyuláné dedikációja, amely így hangzik: Hogy emberek éheznek, az fájó és rémitő. De hogy az ártatlan és magán segíteni nem tudó gyermek éhessen, az lesújtó és megszegyenítő.

Ezeket a sorokat az az asszony írta, aki a kieselt pénzből egy krajcárt sem adott az éhező gyermekeknek.

A pesti ág. ev. magyar egyházközség ma délelőtt fogja tartani rendes évi közgyűlését. Tárgyai lesznek a lelkeszt és a missziói körök évi jelentése, számvizsgálók jelentése, az 1903. évi költségelőirányzat stb.

Felmentett nemzetiségi igazgató. Hurbán Szvetozár ismert tót író sokat dolgozik a Turóe Szent Mártonban megjelenő Narodnie Noviny c. lapba s rövid egy hónap alatt már másodizben került tegnap írásaiért a budapesti törvényszék esküdtszéke elé. A multkor el is ítélték két havi államfogházra tegnap azonban szerencsésebb volt s az esküdtszék nem mondta ki bűnösnek a nemzetiség elleni igazgatásban, a bíróság pedig kénytelen volt felmentő ítéletet hozni.

Új doktor kisasszony. A budapesti tudományegyetemen tegnap avatták doktorrá Lurtuciu Valléria kisasszonyt, aki

az orvosi tudományokat jó eredménnyel végezte. A vállalkozó szellemű urhölgy egy esztendőig díjas gyakornok volt Klug orvostudor mellett s munkáival több pályadíjat is nyert.

Élet és halál közt. Veszedelmes kalandja volt Dömin Miksa nyugalmazott közshadseregbeli őrnagynak, a ki Marburgból nővére leányának az esküvőjére jött Budapestre. Esküvő után másnap a fiatal párt új fészkükben Haraszi községben megakarták látogatni. Elindult hát gyalog a vicinális vasut sinjei közt. De utközben rosszul lett s elájult a földre rogyva. Akkor tért magához újra, mikor már 25 lépésnyire robogott előtte a vonat. Láta, de erejét nem tudta összeszedni. Szerencsére azonban arra jött Kovács Antal erzsébetfalvi munkás s elkapta a sinék elöl, mielőtt az őrnagyot a vonat elgázolhatta volna.

NYILT-TÉR. *)

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva

Bizonyítványt Bécében
1887. július 6.

Kalodont

nélkülözhetetlen

FOGTISZTÍTÓ-SZER.

A fogak tisztántartásához csupán szájrivizek nem elégségesek. A foghúson mindig újlágg keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítőn és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált államokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A csók. A bécsi bíróság előtt mulatságos tárgyalás folyt le a napokban. Egy banktisztviselőt vontak felelősségre szemérmert sértő és közbotrányt okozó tettért. Ez az inkriminált cselekedett az volt, hogy megcsókolt egy kisasszonyt az utcán.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezte a bíró.

— Nem. Egyáltalán kereken tagadom, hogy közszemérmert sértettem volna és botrányt okoztam.

— Tagadja, hogy megcsókolta ezt a kisasszonyt?

— Azt nem tagadom, sőt megcsókoltam még egyszer.

— Ne gúnyolódjék a bírósággal, különben megbüntettem.

— Helyes. Akkor tehát elmondom a tényállást, ítéljen abból a bíró ur. Elismerem, sőt dicsekszem azzal, hogy megcsókoltam ezt a kisasszonyt. De nem okoztam közmegebotránkozást, mert nem látta senki, csak egy rendőr. Másodszor a kisasszony nem haragudott a csókért; kérdezze csak meg.

— Igaz ez, kisasszony?

— Igaz; nem vettem rossz néven — felelte pirulva a hölgy.

— Eszerint — folytatta a vádlott — szemérmert nem sértettem. Miért vádolnak tehát?

A bíróság kénytelen volt elfogadni a védekezést és felmentette a bankhivatalnokot.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma vasárnap apr. 26-án

Députán:

Lotti ezredesei.

énekes bohózat.

Este: Beck Vilmos a m. kir. dalszínház tagja énekszámai és

Aszalai uram leányai.
vigjáték. Bérletszünet.

Hetfőn, április hó 27-én:

Felemelt árak. — **P Á L M A Y I L K A**
felléptével:

W B A J U S L.
Énekes vigjáték 3 felvonásban.

Uj, ésszerű gyógykezelés. o o
Kütfőnő bizonyítványu orvosok o
Ártalmatlan, gyógyszer felesleges.

Minden idegbetegnek

legmelegebben ajánljuk, a 26-ik kiadásban megjelent *brosúrát Weissmann Robert Ideg betegségről és nemi bajokról ellenorvossága és kezelése.*

Ingyen kapható dr. Rothschnek V. Emil gyógyszer-tárában Debrecenben.

Déli Jég- és Viszontbiztosító- Társaság

magyarországi osztálya

BUDAPEST, Váci-utca 20-ik sz. a.
az „Adriai biztosító társulat” házában.

Báró Sodmanický Frigyes intéző.

Teljesen befizetett alaptőke 3.000.000 kor.
Tartalékok . . . . . 2.967.379 „

E társaság, mely a cs. és kir. szab. „Adriai biztosító-társulat” védnöksége alatt alakult, mindennemű terményeket biztosít jégkár ellen és a t. c. biztosító közönségnek a legelőnyösebben megállapított biztosítási feltételeket nyújtja. A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerülő károk a leggyorsabban és legpontosabban térítetnek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi fevilágosításokat készségesen adnak az „Adriai biztosító-társulat” magyarországi osztálya, valamint összes vezér-, fő- és kerületi ügynökei.

Vezérügnökség:

Vezető: Leszkay Ferenc.
Titkár: Várady Ignác.

38606. IV--c. — 1903.

Arlejtési hirdetmény.

Debrecenben építendő királyi állami gyermekmenhely létesítéséhez szükséges föld-közműves- és elhelyezési-, kőfaragó-, vas-, ács-, cserépfedés-, bádógos-, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, padozati-, szobafestő, vaskályba, villámhárító, telefon és villamos csengővezeték, kárpitós, asphalt elszigetelő lemezek, karomit járda, teher és ételfelvonó, vízvezetéki, gázvilágítási és csatornázási munkák elkészítése illetve szállítása iránt,

a következő feltételek mellett, nyilvános pályázat, illetőleg árlejtést hirdettek:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon a szerződő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat egyes munkacsoportra, egyenként külön-külön teendő

3. Mindent, a mit az őstermelés vagy ipar Magyarországon előállít, abból kell előállítani.

4. Minden az ásatási munkálatoknál esetleg felszínre kerülő régiségek és műértékű tárgyak feltétlenül az államkincstárt illetik.

5. A készitendő munkákra vonatkozó ajánlati minta, valamint költségvetési kivonat a vállalkozók rendelkezésére bocsátatik és kötelesek mindkettőbe az egység árakat, a vállalat végösszegét úgy számjegyekkel, mint betűkkel külni.

6. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

7. Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt zárt ajánlatok legkésőbb

1903 évi május hó 12-ig déli 10 óráig

a kir. államépítészeti hivatalnál Debrecenben nyújtandók be, hol is a munkákra vonatkozó általános és különleges munkákra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek, valamint a jóváhagyott kiviteli tervezetek naponként d. e. 10—12 óráig megtekinthetők. Ugyanott fognak a munka kivonatok és ajánlati minták a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

8. Később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

9. A beadott ajánlatok a városi törvényhatóság főispánjának városi hivatalos helyiségében 1903 évi május hó 12, déli 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

10. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 2. §-ban megszabott 5 százaléknak megfelelő bánatpénzt az ott körülírt módokat és kikötéseket mellett a debreceni kir. állami adóhivatal pénztárában az ajánlat benyújtása előtt letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

11. Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül, a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munka végrehajtásával azt a vállalkozót bizom meg, a ki jó és helyesen készitendő munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

12. Az építő munkákat 1903 évi május hó 30-án kell megkezdeni és oly erővel folytatni, hogy az épületek 1903. évi november hó 10-én teljesen készen a használatnak átadhatók legyenek.

Budapest, 1903. évi április 22.

A kir. belügyminisztertől.

Neustein Fülöp

Hashajtó labdacsa

Melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó fololdó ter ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevétnének.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz,

csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előlegez beállításánál egy tekeres bérmentve szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacseit. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” védjegyünkkel együtt ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP
„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza

WIEN, I., Plankengasse. 6.
Küldés Debreczenben: Balázs Ödön, Fülkey Pál, Mihalovits I. Murakózy László, Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban.

István gőzmalom társulat.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy évtizedek óta Kossuth-utca 6. szám alatt levő

liszt és korpá raktárunkat

folyó év május hó 1-től

Nagyesapó-utca 6 számú, — Fiók örökösök — házába közvetlen a Takarékos és hitelintézet szomszédságába helyezük át.

Teljes tisztelettel
Az igazgatóság.

LIPIK

Szlavoniában
rendű fürdőhely

Egyetlen jód tartalmu alkalikus hőforrás (6° C.) a kontinensen.

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomása (Zóna-tarifa).

Kitüntetve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és éttermek, nagyszabásu park, fedett sétány, térzene, ki-

tűnő gyógyszállodák, katonatiszti gyógyház, gyermek-sanatórium, pompásan berendezett fürdőépületek, villanyos világítás. — Felülmúhatlan hatásu gyomor-, bél- és gégehurutnál, köszvény és csuszos bajoknál, ischiásnál, esontbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vérbetegségnél. **A fürdőidény alatt 8 kiváló orvos rendel.** LIPIKI HEVIZ széküldése egyenesen a forrástól, továbbá Édeskuty L. cégtől Budapest. LIPIKI FORRÁSÓ közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

FELHÍVÁS

a XII-ik magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek széküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüszszegzek díjmentes átutalhatása czéljából ingyen boesátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

B. megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

G A E D I C K E A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencsése

Orisai:

A következő főnyereményeket fizetem ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000	korona	62551. sz.
400000	"	33464. sz.
400000	"	11119. sz.
400000	"	28916. sz.
100000	"	42758. sz.
100000	"	49878. sz.
100000	"	87991. sz.
70000	"	60912. sz.
60000	"	17357. sz.
60000	"	78863. sz.
60000	"	82528. sz.
60000	"	97263. sz.
30000	"	6920. sz.
30000	"	38691. sz.
30000	"	90664. sz.
25000	"	23481. sz.
25000	"	30049. sz.
20000	"	28950. sz.
20000	"	33402. sz.
20000	"	35862. sz.
20000	"	44410. sz.
20000	"	60781. sz.
20000	"	78848. sz.
20000	"	88974. sz.
15000	"	57734. sz.
15000	"	77950. sz.
15000	"	82506. sz.

24 á	10000	K. = 240000
46 á	5000	" = 230000
292 á	2000	" = 584000
599 á	1000	" = 599000
883 á	500	" = 441500

A XII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sors. 55,000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer

Legnagyobb nyeremény esetleg 1 millió korona.

A nyeremények közzepénzben fizetteinek ki.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55000 nyer. és jut. összegben,	14,459.000

DEBRECENI IPRAROK

Órák, ókószerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 a órák máskor kérem
BEKÉNYI
 Képző, Értelmű, Gyors
 Főiskola, Főiskola
 Képző, Értelmű, Gyors

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény, 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozású főtulajdonos helye
 BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerezése!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella”
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerártervező, 8 ca. és kir.
 leasága József téri, udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

NEUROPATHIAI GYÓGYINTÉZET.
 A végtagok betegségei: amlás, szék-
 gyengeség, légszűrés, székrekedés, elmebetegségek.
 A gyógyítás megkezdése:
Dr. KOVÁCS J. Tüdőorvosi orvos
 BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 12. I. ESR.

Megjelent az új Xes szanum
YOST
 ESZMÉNYI TÖRTELETTÉSEN
 KÉZJEN PROSPECTUST A
 YOST-ROGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, ALVÁNY-UT 25.

Remek és olcsó fényképek készíthetők
RIVOIRI
 fényképezési és festőművészeti műterem
 BUDAPESTEN, VII. KER., KEREPESTI-UT 33. SZÁM.
 !!!Rögi tisz képek után is sikerült megfizetni!!!

Műveltség, reklámoknál szakzo-
 rása, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napilapokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
 Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula úr

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szórakoz-
 tatók a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Gyógyulosság, hányinger, fejfa-
 lá, gyomorbetegségek ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Acs 8 doboz. Főiskola 6 üveg barmenitro.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 3. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Fezsony
ÉS SZANATORIUMA. (Segység)
 Kétféle hegyi fekvésben, pormentes és széllel védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegesbék higiénikusan a legelőkeltebben vannak beren-
 dezve. Kétféle olfátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál:
 a Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Fezsony (Pályaudvar)

!! Üzlet átalakítás !!
 miatt a legfinomabb férfi ka-
 lapok és nyakkendők rend-
 kívül leszállított árban kap-
 hatók.
 Szent-Király Tivadar
 müipar áru üzletében.

B LATTNER
GYULA
 értesíti a mélyen tisztelt közön-
 séget, hogy 102 éve alapított
 üveg- és porcellán üzletét, va-
 lamint üvegezési vállalatát má-
 jus 1-én a Lamprecht (volt Bieder-
 mann) palotába helyezi át.
 Üzlet áthelyezés
 miatt leszállított
 árak.

A Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban (iparbankudvar)
Kaphatók:
OSZTALYSORSJEGYEK

1/8	eredeti sorsjegy	ára	1 kor. 50 fill.
1/4	„	„	3 „
1/2	„	„	6 „
1	egész	„	12 „

Huzás már május 22-én.

Orvosszövetségi sorsjegy	Szator sorsjegy.	Klotild sorsjegy.
Főnyeremény: 40,000 K.	Főnyeremény: 75,000 K.	Főnyeremény: 25,000 K.
Ara: 1 kor.	Ara: 1 kor.	Ara: 1 kor.
Huzás: 1903. október 10-én.	Huzás: 1903. május 15-én	Huzás: 1903. június 6-án.

Legkedveltebb, legtökéletesebb tisztító és szépítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGNER-féle -CRÉME 2 kor. -PUDER 6 -SZAPPAN 1

KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Türevényesen véde.

ELŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részevényszerűsítet
Budapest, VI. Váci-ut 19.

100 000 Ft-os részvény
Külön szemelvény.
Külön szemelvény.
Külön szemelvény.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elbrangu kénes hérvízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücszester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangusok.

GUMMI és HALHÓLYAG
tuczataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legelőrangú czégre: **BEIF J.** specialista, Bécs, Brandstätte 2. Árjegyzék ingyen.

Modern BUTOR.
Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és urali-szoba-bútorokból.
Újabb mint látszik
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckeméti-utca 6. az. T.

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Crimirodójában
Budapest, V., Nádas-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az.
Feldívalja az eddig ismeretlenséges fogazatokat.
OSAN-száj-esszencia 88 kr., OSAN-fognor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb száj- és fog-ápoló-szer. Árja 1 frt. Ehhez balzsamszappan 50 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb hajfestő-szer sötétszínre, barna és fekete. Árja frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldön London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszárakban, illatszárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Feljebb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelő internátus beiskolázó növendékek részére. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL SZÖRVEZSTŐ
néhányórnyi használat után az összes szőr a szőrt eltávolítja. Egy üveg 60 Ft.
Főraktár: Dr. Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelenet „Toilette-Állat” ingyen.
MI helybeliek BUDAPESTEN
NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. sz. alatt)
találkozunk.

SANTA EGGER
Földművelésügyi miniszter által ajánlott szar. Árja 3 korona.
KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után teljes készpénzfizetéssel:
50 évre a 6% évi 5.70%/o-a
33 1/2 : : : : 6.50%/o-a
25 : : : : 8.00%/o-a
15 : : : : 9.80%/o-a
2 1/2-3% levonással:
50 évre a 6% évi 5.26%/o-a
34 : : : : 6.00%/o-a
25 : : : : 7.00%/o-a
15 : : : : 9.40%/o-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPR
Vergé SZIVARKAHÜVEY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
szert, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérít, szépít. Árja 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld.
KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körút 28.

LEOPOLD GYULA
Sajt erekekben hirdessen
hirdetési iradja alul
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb, 1903. évi körül-belül 3000 diszes ábrát tartalmazó árjegyzéket

Keleti J.
orvos-sebészeti mű- és kötszer gyárstól,
Budapest,
IV., Koronaherceg-u. 17.
Tartalmazza az összes újdonságokat, melyek a betegápolás- és kényelemhez szükségesek, minden eszközt rendszeresen a megfelelő betegségehez osztályozva.
Cs. és kir. szab.
legújabb sérvkötők!
MŰLÁBAKAT,
műkezeket amputáltak részére, műfüzőket ferde növényűek részére, járó- és támgépeket gyermekágyasok és csecsemők részére, teljes betegfelszerelések, tejsterilizálók stb. továbbá Valódi francia, amerikai és angol gummi és halhólyag, gummi óvo-specialitások eredeti csomagolásban!
Kozmetikus szerek, kőszvény, rheuma és ideg-betegségek gyógyításához szükséges elektro-therapikus gépek, valódi angol és szolingeni acéláruk különböző célokra, borotváló eszközök stb.,
Olcsó árak! Alapítva 1878 Szolid kiszolgálás

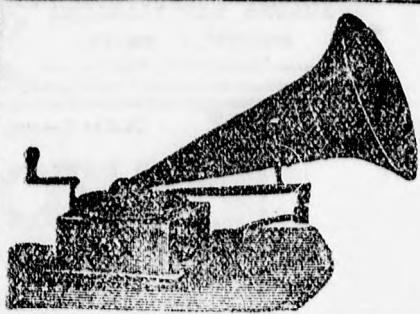
„MAYER” GÉPGYÁR SZOMBATHELY
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkesztű **Benzin-motorokat** 2-50 lóerejű
Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem gépezet-szükségleten.

Tűzveszély kizárva.

Maloméptítészet: Új hengerezékek, minden e szakmába vágó gép gyártás Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkesztű csavaros és szabadalmazott víznyomású borsajtó.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kiváló képviselősege.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra minden szükségletre különköltésvetés.

Részletfizetés engedélyeztetik.

Számos beszé-
lőkészülék léte-
zik, de

Csupán egy GRAMMOPHON!

Grammophon

beszél és énekel: magyarul, franciául, angolul, olaszul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.

Katalogusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve.

Valódi csakis akkor, ha a hirdetésünkben feltüntetett iróangyal védjeggyel van ellátva

„Grammophon“ Weiss H. és Társa

Budapest, Károly-körút 2.

A lemezekre kiváló művészek énekei vették fel.
Mindenhelyen képviselők kerestetnek.

Haszonbérbe adó az Ér-Keserői határban lévő 1100 [ ] ölével számítva 825 holdas birtok Értekezni lehet tulajdonosnál Batthyányi-utca 13. sz. földszint.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém világos lábbeiknek melykiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. El használt pecsétetes sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható

Komlóssy Lajos (előbb Szabó Zsigmond)

fűszer, mag- és gazdasági cikkek raktára

Debrecen, Piacz-Hatvan-utca sarok.

Ajánl:

Rézgálicz, Raffia, Juttafonalat

minőségét és olcsó árát illetőleg — verseny nélkül!

LISZT-HARMAT [Oidium] szőlőbetegség ellen kipróbált legjobb szer az

eredeti francia kénpor

Ára 50 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként
„ 2-10 „ „ 26 „ „

használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb

A por kapható és megrendelhető:

KOMLÓSSY LAJOS

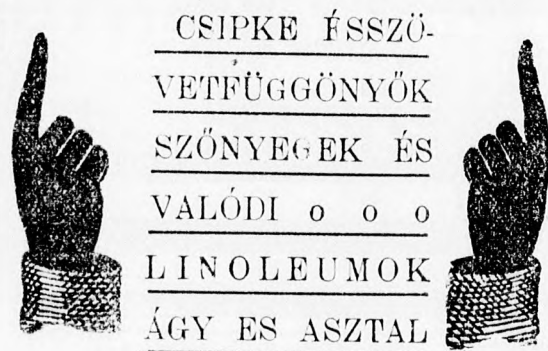
fűszer és gazdasági cikkek raktárában.
Debrecen, Piacz-Hatvan-utca sarkán.

Telephon 213 szám.

Kardos László

Debrecen, Kossuth utca.

Lakásberendezésekhez:

CSIPKE ÉSSZÖ-
VETFÜGGÖNYÖK
SZÖNYEGEK ÉS
VALÓDI o o o
LINOLEUMOK
ÁGY ES ASZTAL

TERITŐK, KALOTASZEGI ÉS
SZEKELY VARROTTASOK.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

Szénosztályozás:

Gőzcseplőgép-, gőzeke- és szoba fűtésre:

Darabos (tömör) szén és koczkaszén.

Továbbá:

Diószén	}	gyári kazánfű-	
Durvaszén			tésre
Aknaszén	}	körkemencefűtésre	
Rostált aknaszén			kővácsolási célokra
Aprószén			
Kovácsszén			

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban . . . . . 10 millió
Petrozsényi bányákban . . . . . 6 millió

A vezetése alatt álló **Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság** termelése évenként:

Doregh—Annayólyi bányákban . . . . . 24 millió
Szászvári bányákban . . . . . 0.6 millió

Össztermelés . . . . . 19 millió

m é t e r m á z s a